

Dosarul nr. 3r-309/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: O. Melniciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

3 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Eni Marian,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Eni Marian împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcție și compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică,

împotriva încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Eni Marian împotriva hotărârii din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 11 septembrie 2020 Eni Marian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru privarea ilegală de dreptul de a munci, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică.

La 15 februarie 2021 Eni Marian a depus cerere cu privire la renunțarea de la pretențiile ce se referă la încasarea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admis renunțul reclamantului Eni Marian la pretențiile privind încasarea prejudiciului material și moral, cu încetarea procesului în această parte.

Prin hotărârea din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea înaintată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 21 aprilie 2021 Eni Marian a depus apel împotriva hotărârii din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Eni Marian împotriva hotărârii din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

La 5 august 2021 Eni Marian a depus recurs împotriva încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a menționat că este greșită concluzia instanței de apel precum că ar fi primit hotărârea motivată prin intermediul poștei, deoarece avizul de recepție anexat la materialele cauzei ce confirmă recepționarea hotărârii motivate, nu a fost contrasemnat de el, dar de o persoană terță. Cu atât mai mult, în perioada dată a suferit de COVID-19 și nicidecum nu a putut recepționa corespondența.

A mai specificat că nu a cunoscut despre existența hotărârii motivate, reieșind și din faptul că la 26 aprilie 2021 a reziliat contractul cu avocatul.

A solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei în instanța de apel.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 22 iulie 2021, fiind notificată recurentului în data de 11 august 2021, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.187). Astfel, recursul depus la 5 august 2021, este în termen.

La 13 septembrie 2021 în adresa intimatului a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs.

Prin referința din 12 octombrie 2021, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Eni Marian împotriva hotărârii din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din considerentul că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Astfel, în conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

În corespundere cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În baza art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 16 aprilie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Eni Marian împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcție și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 21 aprilie 2021, Eni Marian a depus apel împotriva hotărârii din 16 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La rândul său, art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În această privință, din materialele dosarului rezultă că hotărârea din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificată reclamantului Eni Marian în data de 16 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.173).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că motivarea apelului urma a fi prezentată până în data de 16 iulie 2021, pe când apelantul nu și-a exercitat acest drept, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 22 iulie 2021, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar potrivit alin. (2) lit e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2).

În acest context, nu poate fi reținut ca fiind întemeiat argumentul recurentului Eni Marian cu referire la faptul că avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la materialele dosarului, nu a fost semnat de către el, or, deși recurentul susține că nu a semnat avizul de recepție a scrisorii recomandate, instanța de recurs reiterează că hotărârea motivată a primei instanțe, a fost expediată la adresa de domiciliu a reclamantului indicată în cererea de chemare în judecată, iar în conformitate cu art. 105 alin. (6) Cod de procedură civilă, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil. De asemenea, art. 107 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede că dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Astfel, argumentul recurentului precum că hotărârea motivată a primei instanțe nu i-a fost expediată, nu poate fi reținut ca întemeiat, întrucât actele cauzei denotă contrariul, fiind cert stabilit că Eni Marian a recepționat hotărârea din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în data de 16 iunie 2021, fapt dovedit prin avizul de recepție a scrisorii recomandate. Or, conform art. 109 alin. (1) Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu

aviz de recepție, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În consecință, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate și argumentele recurentului cu referire la faptul că în perioada dată a suferit de COVID-19 și nu a putut recepționa corespondența, precum și că după pronunțarea hotărârii a reziliat contractul cu avocatul, or, aceste argumente nu pot fi reținute în situația în care s-a constatat cu certitudine că Eni Marian a primit hotărârea motivată, însă a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii, care a expirat la 16 iulie 2021 inclusiv.

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În așa fel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivate a apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, fapt ce la caz nu se atestă.

În speță, contrar celor enunțate s-a constatat că Eni Marian nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Eni Marian nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit e) Cod administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a

relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Eni Marian.

Se menține încheierea din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Eni Marian împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcție și compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron